

Men helt grundlæggende er naturligvis spørgsmålet: Hvad skal en grundlov indeholde?

En grundlov skal efter Venstres mening ikke være en præsentation af en lang række partipolitiske holdninger og mål. En ny grundlov, når den måtte komme, skal ikke være udtryk for politisk emsighed, men sikre, at der er områder i borgernes liv, der ikke er undergivet politikernes magt.

Grundloven skal først og fremmest fastsætte magtens grænser.

Grundloven skal fastsætte balancen mellem staten og den enkelte borger:

Der skal efter Venstres opfattelse være et frihedsrum, hvor magten er fraværende. Grundloven skal sikre borgerne et rum, inden for hvilket de med den fornødne respekt for naboens frihed kan agere selv.

Kort sagt: Frihedsrettighederne skal vægtes meget højt, samtidig med at flere af frihedsrettighederne efter Venstres opfattelse til sin tid skal styrkes, ligesom vi naturligvis er åbne for, om der er flere frihedsrettigheder, der skal medtages.

Vi ønsker en styrkelse af ytringsfriheden. Ytringsfriheden har været grundlovsfæstet siden 1849, men allerede Grundtvig indså jo, at den bestemmelse, som vi har i dag, giver lovgiver for mange muligheder for at indskrænke ytringsfriheden, og vi er meget på linje med SF's forslag om, at der i grundloven sættes yderligere grænser for statens mulighed for at indskrænke den såkaldte materielle ytringsfrihed.

Desuden er ytringsmåderne blevet mere mangfoldige gennem den teknologiske udvikling, og det er naturligt, at der ved en grundlovsændring tages højde for de mange nye kommunikationsmåder.

Men ytringsfriheden har jo to sider, og begge sider bør være grundlovssikrede. Ytringsfriheden er naturligvis retten til at ytre sig i skrift og tale og gennem alle håndede moderne kommunikationsmidler, men i ytringsfriheden ligger jo også informationsfriheden, altså befolkningens ret til at modtage informationer. Vi lægger i Venstre meget vægt på at få grundlovssikret offentlighedens og herunder altså massemediernes ret til at modtage oplysninger om alle emner af offentlig interesse og retten til at kritisere både politikere og samfundsmæssige institutioner uden statsmagtens indblanding.

Der bør ikke være andre begrænsninger i ytringsfriheden end dem, der følger af andre frihedsrettigheder – retten til privatliv først og

fremmest, og så de særlige hensyn, der måtte være til demokratiet og retsstatens beskyttelse. Det var det, allerede gamle Grundtvig foreslog.

Med respekt for retten til privatlivet ønsker vi også større offentlighed i forvaltningen. Man kan altid diskutere, om det skal stå i grundloven, men vi er åbne over for det, men jeg skal pege på, at regeringen jo allerede har nedsat en offentlighedskommission, der skal komme med forslag til større offentlighed, og hermed er jo også sagt, at der er intet i grundloven, der forhindrer, at man ved lovgivning gennemfører en større offentlighed. Problemet har været, at vi ikke kan blive enige om hvordan.

Foreningsfriheden er helt grundlæggende i et demokrati, men den foreningsfrihed må også omfatte borgernes frihed til selv at bestemme, hvilke foreninger de vil være medlem af, og retten til at bestemme, om man overhovedet vil være medlem f.eks. af en fagforening. Det er utåleligt, at foreningsfriheden i virkeligheden er blevet til foreningstvang på nogle områder, og vi finder, at det er nødvendigt, når vi får en ny grundlov, at den beskytter det enkelte menneske mod foreningstvang. Vi forstår egentlig ikke, at de, der ustandselig påberåber sig menneskerettigheder, på samme tid kan fastholde fagforeningstvangen gennem eksklusivaftaler. Vi ønsker altså en frihed til også at være fri af foreninger.

Vi vender os mod diskrimination af lønmodtagere, bare fordi de er medlem af den forkerte fagforening. Vi ønsker ligestilling, uanset fagforeningsforhold. Men også det kunne vi jo gennemføre ved lov, hvis vi havde flertal.

Venstre ønsker en styrkelse af ejendomsretten. Der må jeg sige, at vi går i den helt modsatte retning af, hvad SF ønsker, for SF ønsker jo en indskrænkning af ejendomsretten. Vi finder, at den måde, grundloven fortolkes på i dag, allerede er en udhulning af ejendomsretten. Vi ønsker at sikre den private ejendomsret fra almenvældet, stavet v-a-l-d-e-t. Vi synes, det har taget overhånd, som det almene vælde går ind på privat ejendom.

Vi ønsker også mulighederne for fuld erstatning forbedrede. Vi er bestemt ikke enige i, at grundloven dér skal svækkes til rimelig erstatning. Der skal naturligvis være fuld erstatning.

Kl. 15.05

Vi vender os også mod den udhulning, der er sket af ejendomsretten ved, at der gennem lovgivning fastsættes flere og flere erstatningsfrie reguleringer med den virkning, at ejendomsbesid-